

ส่วนที่ 3: เศรษฐกิจต่างประเทศ

3.1 ประเด็นเศรษฐกิจต่างประเทศ

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2554 เศรษฐกิจกลุ่มประเทศ G3 มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง จากภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในประเทศญี่ปุ่น และการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวจากการจ้างงานที่ยังเปราะบางและแรงกดดันเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ความเสี่ยงจากปัญหานี้สาธารณะในกลุ่มประเทศยูโรและสหรัฐฯเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสแรก

สหรัฐอเมริกา

ในเดือนมิถุนายน 2554 เศรษฐกิจสหรัฐฯ ปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อน โดยดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมเดือนมิถุนายนขยายตัวร้อยละ 0.2 (mom, sa) หรือร้อยละ 3.4 (yoy) แต่เมื่อพิจารณาในหมวดย่อย การผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยังคงลดลงต่อเนื่องจากปัญหาขาดแคลนชิ้นส่วนจากผลกระทบของภัยพิบัติในญี่ปุ่น (Supply Disruption) แต่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น ขณะที่การผลิตหมวดเหมืองแร่ (Mining) และสาธารณูปโภค (Utilities) ปรับเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ผลิตทั้งภาคอุตสาหกรรม (ISM Manufacturing) ที่ปรับตัวขึ้นและสูงกว่าระดับ 50 ขณะที่ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ผลิตนอกภาคอุตสาหกรรม (ISM Non-manufacturing) ปรับลดลงแต่ยังสูงกว่าระดับ 50 สะท้อนแนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งในและนอกภาคอุตสาหกรรม

การบริโภคภาคเอกชนในเดือนมิถุนายนขยายตัวจากเดือนก่อนเล็กน้อย สะท้อนจากยอดจำหน่ายสินค้าในหมวดยานยนต์และชิ้นส่วนที่เริ่มกลับมาขยายตัวหลังจากที่หดตัวต่อเนื่องในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมาจากปัญหาห่วงโซ่การผลิต ขณะที่สินค้าหมวดเฟอร์นิเจอร์ น้ำมันเชื้อเพลิง อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าหดตัวต่อเนื่อง ทั้งนี้ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (จัดทำโดย Conference Board) ในเดือนมิถุนายนปรับลดลงต่อเนื่องตั้งแต่เดือนเมษายนจากความกังวลเรื่อง

รายได้ การจ้างงาน และแนวโน้มเศรษฐกิจสหรัฐฯ เป็นสำคัญ

ตลาดแรงงานยังคงเปราะบาง อัตราการว่างงานปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในเดือนมิถุนายน ขณะที่การจ้างงานนอกภาคเกษตร (Non-Farm Payrolls) เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนเพียง 18,000 ตำแหน่ง โดยเป็นการจ้างงานภาคเอกชนเป็นสำคัญ ขณะที่การจ้างงานภาครัฐลดลง

ตลาดที่อยู่อาศัยยังคงซบเซา โดยราคาที่อยู่อาศัยต่ำสุดในเดือนเมษายนปรับลดลงต่อเนื่องตามอุปทานในตลาดที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นจากการขายทอดตลาดบ้านที่อยู่ในการครอบครองของสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม จำนวนใบอนุญาตก่อสร้างบ้านและยอดการก่อสร้างบ้านในเดือนมิถุนายนเพิ่มสูงขึ้นขณะที่ยอดจำหน่ายบ้านมือสองยังคงทรงตัว

สำหรับอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในเดือนมิถุนายนทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.6 (yoy) จากราคาพลังงานที่ยังอยู่ในระดับสูง ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเร่งตัวขึ้นเล็กน้อยจากเดือนก่อนที่ร้อยละ 1.5 มาอยู่ที่ร้อยละ 1.6 (yoy)

ไตรมาสที่ 2 ปี 2554 เศรษฐกิจสหรัฐฯ มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง จากเหตุการณ์ภัยพิบัติในญี่ปุ่นที่ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่การผลิต โดยเฉพาะการผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ นอกจากนี้ การบริโภคภาคเอกชนยังขยายตัวในระดับต่ำจากภาวะการจ้างงานที่ยังคงเปราะบาง

กลุ่มประเทศยูโร

เศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรโดยเฉพาะเศรษฐกิจกลุ่มประเทศหลักมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง ขณะที่เศรษฐกิจของประเทศที่มีปัญหานี้สาธารณะยังคงชะลอตัวต่อเนื่อง

ในเดือนมิถุนายน 2554 Composite Purchasing Managers Index (PMI รวม) ปรับลดลงมากจากเดือนก่อนโดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม แต่ยังคงอยู่ในระดับสูงกว่า 50^{1/} โดยปัจจัยหลักมาจากการลดลงของอุปสงค์สินค้าทั้งในและต่างประเทศ จากความกังวลเรื่องหนี้สาธารณะ การลดการใช้จ่ายภาครัฐ รวมทั้งแรงกดดันด้านราคาที่เร่งตัวขึ้นในช่วงปลายไตรมาสแรก

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและพื้นฐานในเดือนมิถุนายนทรงตัวใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยสามเดือนก่อน แต่แรงกดดันเงินเฟ้ออยู่ในระดับสูง ทำให้เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2554 ECB มีมติปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.25 เป็นร้อยละ 1.50 ต่อปี เพื่อดูแลเงินเฟ้อคาดการณ์และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการส่งผ่านต้นทุนสินค้าไปยังราคาสินค้าผู้บริโภคซึ่งจะส่งผลให้เกิดแรงกดดันเงินเฟ้อขึ้นในวงกว้าง (Broad-Based Inflationary Pressure) ในระยะปานกลาง อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยนโยบายยังอยู่ในระดับต่ำมากซึ่งยังคงเอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่อไป

โดยรวมเศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรในไตรมาสที่ 2 ปี 2554 ขยายตัวต่อเนื่องแต่เริ่มมีสัญญาณชะลอตัวโดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมจากการชะลอตัวของอุปสงค์จากประเทศในกลุ่มที่มีปัญหาหนี้สาธารณะและผลกระทบจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับห่วงโซ่การผลิตสืบเนื่องมาจากภัยพิบัติในประเทศญี่ปุ่น รวมทั้งผลกระทบต่อภาคบริการภาคเอกชนจากแรงกดดันเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น

ทั้งนี้ ตลาดแรงงานยังคงเปราะบางโดยอัตราการว่างงานในเดือนมิถุนายนยังคงอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 9.9 ลดลงเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับระดับสูงสุดในช่วงไตรมาสที่ 2 และ 3 ปี 2553 ที่ร้อยละ 10.2 ขณะที่ความเสี่ยงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากปัญหาหนี้สาธารณะในประเทศกรีซ แม้จะคลี่คลายลงบ้างในระยะสั้น แต่ปัญหาดังกล่าวจะยังคงเป็นความเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรในระยะต่อไป

^{1/} สะท้อนแนวโน้มของเศรษฐกิจที่ยังคงขยายตัว

ญี่ปุ่น

ภายหลังจากการเกิดภัยพิบัติในเดือนมีนาคม เศรษฐกิจญี่ปุ่นฟื้นตัวต่อเนื่องทั้งด้านอุปทานและอุปสงค์ โดยผลผลิตอุตสาหกรรมในเดือนพฤษภาคมขยายตัวต่อเนื่องจากเดือนก่อนที่ร้อยละ 6.2 (mom, sa) โดยผลผลิตในหมวดยานยนต์กลับมาขยายตัวเป็นเดือนแรกที่ร้อยละ 43.0 (mom, sa) ส่วนการบริโภคปรับตัวขึ้นต่อเนื่องเช่นกันสะท้อนจากยอดการค้าปลีกที่หดตัว (yoy) น้อยลงต่อเนื่องส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของยอดขายสินค้าประหยัดพลังงาน สำหรับแรงกดดันเงินเฟ้อยังคงผ่อนคลาย โดยอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน^{2/} กลับมาเป็นบวกตั้งแต่เดือนเมษายน โดยมีปัจจัยหลักจากการขาดแคลนสินค้าหลังเกิดภัยพิบัติซึ่งเป็นปัจจัยชั่วคราว และอีกปัจจัยเป็นผลจากการปรับฐานจากการสิ้นสุดลงของมาตรการยกเว้นค่าเล่าเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่เริ่มต้นในปีงบประมาณ 2553 (เริ่มเดือนเมษายน)

ในเดือนมิถุนายน Manufacturing Purchasing Manager Index (PMI) ปรับลดลงเล็กน้อยแต่ยังสูงกว่าระดับ 50^{3/} โดยเป็นผลจากดัชนีหมวด New Export Orders ที่ปรับลดลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตาม ดัชนีในหมวดที่สะท้อนปริมาณการผลิตและปัญหาที่เกิดขึ้นกับห่วงโซ่การผลิตยังคงปรับตัวขึ้นต่อเนื่อง สะท้อนว่าผลผลิตอุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่จะขยายตัว (mom, sa) ได้ต่อเนื่อง

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2554 คณะกรรมการฯ มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Uncollateralized Overnight Call Rate) ไว้ประมาณร้อยละ 0.00-0.10 ต่อปี และคงมูลค่าการเข้าซื้อสินทรัพย์ทางการเงินของภาครัฐและภาคเอกชน (Asset Purchasing Program)

^{2/} อัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่ไม่รวมอาหารสด

^{3/} ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่ากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนก่อน

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2554 เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังคงได้รับผลกระทบรุนแรงจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในเดือนมีนาคมและทำให้เศรษฐกิจหดตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจญี่ปุ่นมีแนวโน้มจะฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว โดยเครื่องชี้เศรษฐกิจที่สะท้อนกิจกรรมการผลิตและการบริโภคเริ่มกลับมาขยายตัวต่อเนื่อง (mom) ตั้งแต่เดือนเมษายนและพฤษภาคมตามลำดับ นอกจากนี้ผลสำรวจความเชื่อมั่นภาคธุรกิจรายไตรมาส (BOJ Tankan) สะท้อนแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโดยความเชื่อมั่นภาคธุรกิจมีแนวโน้มที่จะกลับมาฟื้นตัวได้ในไตรมาสที่ 3 จากที่ลดลงมากในไตรมาสที่ 2

เอเชีย

ในไตรมาสที่ 2 ปี 2554 เศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชียยังมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง แต่ชะลอลงจากไตรมาสแรกในปี โดยการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศสิงคโปร์ชะลอตัวค่อนข้างมากจากการหดตัวของภาคการผลิตในภาคอุตสาหกรรมซึ่งเป็นผลจากปัญหา Supply Disruption และการส่งออกที่ชะลอตัว ส่วนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศจีนชะลอตัวเล็กน้อยจากไตรมาสแรก ทั้งนี้ การส่งออกของประเทศในภูมิภาคส่วนใหญ่ที่ประกาศตัวเลขถึงเดือนมิถุนายนชะลอตัว โดยเป็นผลของการชะลอตัวลงในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์เป็นสำคัญ ยกเว้นได้หว่นที่การส่งออกเร่งขึ้นเล็กน้อย

สำหรับอัตราเงินเฟ้อในไตรมาสที่ 2 เร่งขึ้นจากทั้งราคาอาหารและน้ำมัน โดยในเดือนมิถุนายนอัตราเงินเฟ้อของประเทศในภูมิภาคเอเชียส่วนใหญ่ยังคงเร่งขึ้นจากเดือนก่อน ยกเว้นอัตราเงินเฟ้อของอินโดนีเซียที่ชะลอลงจากราคาอาหารที่ชะลอตัว

แม้ว่าอัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับสูง แต่จากการคาดการณ์เงินเฟ้อที่มีแนวโน้มชะลอตัวในช่วงครึ่งปีหลังและการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เริ่มชะลอตัว กอปรกับความไม่แน่นอนจากปัญหาหนี้สาธารณะในยุโรปและสหรัฐฯ ทำให้ธนาคารกลางเกาหลีใต้ อินโดนีเซีย และมาเลเซียคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายในเดือนกรกฎาคม ขณะที่อัตราเงินเฟ้อของจีนยังคงเร่งขึ้นต่อเนื่อง ทำให้เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2554 ธนาคารกลางจีนประกาศปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะเวลา 1 ปี (One-year Lending Rates) ร้อยละ 0.25 จากร้อยละ 6.31 เป็นร้อยละ 6.56 ต่อปี และปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากระยะเวลา 1 ปี (One-year Deposit Rates) ร้อยละ 0.25 จากร้อยละ 3.25 เป็นร้อยละ 3.50 ต่อปี

ส่วนเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
โทร. 0-2283-6180